

אילוצים על הברות, עמ' 1

מ. Jggy Roca and Wynn Johnson (1999) *A Workbook in Phonology*. Blackwell. מידע על השפות מ-www.ethnologue.com

לנאקל

בשפת לנאקל משתמשים בתנועות חציצה על מנת לשבור צוררי עיצורים שאסורים ע"י חוקי ההברות:

		בתחילת המילה,	א.
'את(ה) תעשה/י אותו'	[tináɔɔ]	/t-n-ak-ol/	
'או הוא יעשה אותו'	[tiréɔɔ]	/t-r-ep-ol/	
'את(ה) כבר עשית אותו'	[nínɔɔ]	/n-n-ol/	
'הוא כבר עשה אותו'	[rínɔɔ]	/r-n-ol/	
		באמצע המילה	ב.
'עבור אחיה'	[kàmniṁánin]	/kam-n-mān-n/	
'אל תעלה לשם'	[əsidbənán]	/əs-ət-pn-aan/	
'הם כבדים'	[karbáɔɔm]	/k-ar-pkom/	
		בסוף המילה	ג.
'להיות בהריון'	[əɔɔgábək]	/əpk-əpk/	
'חופשי'	[abnábən]	/apn-apn/	
'לנהום'	[argárik ^h]	/ark-ark/	
'הוא פחד'	[riməɔɔn]	/r-əm-əɔɔn/	
'את(ה) לקחת אותו'	[nimábək ^h]	/n-əm-əpk/	

תרשמו את כל דפוסי ההברות שמותרים בשפת לנאקל.

ג'ולה פונוי

הערה: יש להתעלם מההברות בסוף המילים.

בשפת ג'ולה פונוי, קיים תהליך פישוט כאשר שרשור מורפמות יוצר צרור עיצורים שאסור על פי חוקי ההברות. כפי שאפשר לראות בדוגמאות (א).

'הם לא ילכו'	lekujaw	/let-ku-jaw/	א.
'אם את(ה) רואה'	ujuja	/ujuk-ja/	
'להשתוקק'	kokoben	/kob-kob-en/	
'להוציא מסבך'	teteor	/tey-tey-or/	
'נוסע (ש"ע)'	jabuɔɔr	/jaw-bu-ɔɔr/	
'הוא חוזר'	nalalaj	/na-laj-laj/	
'הוא מתעייף'	nayokeyoken	/na-yoken-yoken/	
'הוא גינן בשבילי'	nwajaawaj	/na-waj-aam-waj/	

1. מה אפשר להסיק לגבי המבנה של הברות בשפת ג'ולה פונוי על בסיס הנתונים ב"א'?

אילוצים על הברות, עמ' 2

אין תהליך פשוט בדוגמאות הבאות, בהן העיצור הראשון בצרור אפי:

'אני דן'	niganɣam	/ni-gam-gam/	ב.
'הם שלהו'	kubombon	/ku-boɲ-boɲ/	
'הוא חתך'	natiintɪŋ	/na-tiɪŋ-tiɪŋ/	
'אתם תדעו'	panɣimajɲ	/pan-ɟi-majɲ/	
'שאלתי'	nicɛncɛŋ	/ni-ceŋ-ceŋ/	
'בכיתי'	niŋanɣan	/ni-ŋan-ŋan/	

(2) עדכנו את המסקנה הקודמת על הברות אפשריות בג'ולה פוניי על סמך הנתונים ב-ב'. (רמז: שימו לב לשינויים בבסיס החיתוך של העיצורים האפיים. מה הקשר בין השינויים האלה לדפוסי הברות?)

עכשיו תתבוננו בצורות ב-ג'.

'זה קל (לא כבד)'	ererent	/e-rent-rent/	ג.
'הוא יודע'	namamajɲ	/na-majɲ-majɲ/	

(3) איך משפיעים הנתונים ב-ג' על ההיפותזה שלכם לגבי ההברה בג'ולה פוניי?

לנאקל הינה שפה אוסטרונזית (תת-משפחה אוקיינית) המדוברת במערב-מרכז אי טאנזא, ואנואטו, ע"י 11,500.

שפת ג'ולה-פוניי (Diola-Fogyi או Jola-Fonyi) היא שפה אטלנטית (ניז'ר-קונגו) עם 358,267 דוברים בסנגל, בגמביה, ובגינאה ביסאו.